

URAREN DIZDIZARI ABESTIA

(*Karol Wojtyła'rena*)

*«Jesusek erantzun eutson: Ur one
tatik edetan dauana barrero be egarri
izango da; baiña nik emongo dautsadan
uretik edaten dauana, ez da sekula
egarri izango» (Jn 4,13).*

Siken pozuaren karel ertzean

Ikus uraren zidarrezko ezkatak.
Bere ondarrean pozuak ikara dagi,
begiaren niniak lez
irudia bertan erneten danean.
Osto-orrien isladurak
uraren azalean
zure arpegia ikutu ba'dagie,
nekearen betazpiak garbitzen dautzuz.

Urrun dago oraindik iturburua.

Begi nekatu ta betazpitsu orreik
gaueko ur illunpetsuak, diñoste,
zure otoitz-itzetan dagozala gainezka.
(Gure arimak zumel dagoz, oso zumel).
Baiña pozuaren argitasunak dardar dagi zure malkoetan,
amesen aize-dardar batek
—ori uste dabe bidez doazanak—
biotzetik erne-eragin dabezanak.

Pozuak dizdiz dagi orriakaz zure aurrean
eta orriak zure begietan dira zimeltzen,
bitartean aren berdetasun ditziratuak
zure arpegia beilatzen dau
islatzen dauan barrenaren gainean.

Nire maitasunak orain zure oiñazea bi i nai leuke,
Zuri kendu ta bertan batu soingaiñeko latzean lez.
Baiña berandu da. Orain
biurtzen dauzstazun sufrimentu bakotxa,
neugana bide dagian bitartean,
maitasun biurtuz jaongo da.

Zelako laburpen, zelako ontasun
zure ezaugerarena!
Eta begiak jaso be ez dozuz egin;
zeure begiakaz bakarrik mintzatu ziñan nigaz,
eta euretan dirdirak egozan
pozu sakonaren islarenak.

Berak eta jenteek, aregan, daukien alkar-izketa

Jenteak, illunkera aretan,
onan bide egozan izketan:
—Ez uste bakarrik zabiltzanik;
neu lez, beti daukazuz jenteak lagun,
aldatu gareanok, guregan
zure isladurak sartu diralako.
Bai, zure isladurak...
itz apurkor batzuk argian eztituak...

Neu lakoxe jentek...
euren illunetatik jagiak
Zuk goian ixetzen dozuzan izarretarako bidean.
Gauetik urtendako jenteen artean,
antxe dago emakume a bere.

Eta orain Ak aren bitartez itz dagitse;
—Ez zoaze bakarrik.
Egundo here ez, une baten bere ez,
nire begiera ezta aldenduten zuengandik.
Eta nire begiera egi sakon biurtzen da,
itxasotik urten olatuak baiño sakonago.

Eta nire betarteak be laguntzen dautzue,
zeuen arimen lekaroz lekaro txigorturiko
betarte onek, zeuen ames nekatuen aizez
eta ats-aldiz beti egurasturiko onek...

Zergaitik ez dozuez nigandik kentzen zeuen kurutzeak,
nik neurea zuengandik erauzi nehan legez?
Erreten egoan zuen besoetan,
bere pisu guztiz zuen bularrean murgildua.

Eurak:
—Illunabar tristean alkar aurkitzen dabenean
gure arpegi arrain antzo labankorrekaz,
ainbeste kruseilluren argiz limur egiñakaz,
arat-onat nabaitzen dogu geure odola
eta beragaz eraso gengike.
—Neure odolaz pisua makur-aztera etorri naz,
itomen ixillaren billa etorri naz,
zeuen ideko, bat geiago, egiñaz.

Samaritarra

Zurekin lotu-azo nau osin-artz arek,
zure nor baitan murgildu nau.
Gure artean ez egoan ezer, ezer bere ez,
begi-nini garbi baten antzera
dardar dagian argitasun sakona ezik,
osin-ertzeko arriaren biran sartu ezik.
Argitasunak murgildu nindun zure begietan
eta euretan itxita laga nau.

Bein barriro gomutapena

Neu, neu, neu neu,
osorik itxartuta,
ur ibillen ditzira garbian
bere burua ezagutzen daunaren antzean
eta, bat-batean, begitu izpillu barik
eta berenera biurturik,
bere arnasa geldi-azo
eta arritua lez aurkitzen da,
bere argi-gaiñetik dantzari...

Osteangoa, ba, aurrerantzean,
ene itxartze augaitik?
Edo-ta ormea edegi zalako soilki,
beti ibilli nintzan lekutik,
konturatu barik (itsu-itsuan)
neugandik bananduz niñoala
eta ez neugandik bakarrik?

Bai, itzarrik nago
eta ondo andi-manditua!
Alan be, dana dirudi doala leen bezela:
zamariak auzoko muiñotik
euren zama-sortakaz datoiz,
mundu osoa (arnas-artuz legez)
gora ta beera dabil

Nire maitasunak orain zure oiñazea bi i nai leuke,
Zuri kendu ta bertan batu soingaiñeko latzean lez,
Baña berandu da. Orain
biurtzen dauzstazun sufrimentu bakotxa,
neugana bide dagian bitartean,
maitasun biurtuz jaongo da.

Zelako laburpen, zelako ontasun
zure ezaugerarena!
Eta begiak jaso be ez dozuz egin;
zeure begiakaz bakarrik mintzatu ziñan nigaz,
eta eurretan dirdirak egozan
pozu sakonaren islarenak.

Berak eta jenteek, aregan, daukien alkar-izketa

Jenteak, illunkera aretan,
onan bide egozan izketan:
—Ez uste bakarrik zabiltzanik;
neu lez, beti daukazuz jenteak lagun,
aldatu gareanok, guregan
zure isladurak sartu diralako.
Bai, zure isladurak...
itz apurkor batzuk argian eztituak...

Neu lakoxe jentek...
euren illunetatik jagiak
Zuk goian ixetzen dozuzan izarretarako bidean.
Gauetik urtendako jenteen artean,
antxe dago emakume a bere.

Eta orain Ak aren bitartez itz dagitse:
—Ez zoaze bakarrik.
Egundo bere ez, une baten bere ez,
nire begiera ezta aldenduten zuengandik.
Eta nire begiera egi sakon biurtzen da,
itxasotik urten olatuak baiño sakonago.

Eta nire betarteak be laguntzen dautzue,
zeuen arimen lekaroz lekaro txigorturiko
betarte onek, zeuen ames nekatuen aizez
eta ats-aldiz beti egurasturiko onek...

Zergaitik ez dozuez nigandik kentzen zeuen kurutzeak,
nik neurea zuengandik erauzi neban legez?
Erreten egoan zuen besoetan,
bere pisu guztiz zuen bularrean murgildua.

Eurak:
—Illunabar tristean alkar aurkitzen dabenean
gure arpegi arrain antzo labankorraz,
ainbeste kruseilluren argiz limur egiñakaz,
arat-onat nabaitzen dogu geure odola
eta beragaz eraso gengike.
—Neure odolaz pisua makur-aztera etorri naz,
itomen ixillaren billa etorri naz,
zeuen ideko, bat geiago, egiñaz.

Samaritarra

Zurekin lotu-azo nau osin-artz arek,
zure nor baitan murgildu nau.
Gure artean ez egoan ezer, ezer bere ez,
begi-nini garbi baten antzera
dardar dagian argitasun sakona ezik,
osin-ertzeko arriaren biran sartu ezik.
Argitasunak murgildu nindun zure begietan
eta eurretan itxita laga nau.

Bein barriro gomutapena

Neu, neu, neu neu,
osorik itxartuta,
ur ibillen ditzira garbian
bere burua ezagutzen daunaren antzean
eta, bat-batean, begitu izpillu barik
eta berenera biurturik,
bere arnasa geldi-azo
eta arritua lez aurkitzen da,
bere argi-gaiñetik dantzari...

Osteangoa, ba, aurrerantzean,
ene itxartze augaitik?
Edo-ta ormea edegi zalako soilki,
beti ibilli nintzan lekutik,
konturatu barik (itsu-itsuan)
neugandik bananduz niñoala
eta ez neugandik bakarrik?

Bai, itzarrik nago
eta ondo andi-manditua!
Alan be, dana dirudi doala leen bezela:
zamariak auzoko muiñotik
euren zama-sortakaz datoz,
mundu osoa (arnas-artuz legez)
gora ta beera dabil

neurriko era bikainez,
 igonaz doaz arpegiak aire ostinez
 (alperrik, alperrik!)
 argitan dagozan kruschuak distituta
 eta zain dagozan izarren azpian.

Ariñago edo beluago,
 ezagutu bearko dot pisu bat
 kendu daustazula, neure neke
 eta indar egiteen neurrikoa,
 Zuk ito-beat barik daukazun
 armoni ain lau-eder orren-
 zati pitu bat eskuratzearren...
 Eta amai bakoa dana!

Begira zati pitintxo au
 nekez irauin-azten da niregan,
 baiña ba-dakit lepotik kendu daustazun
 kargea, ez dabilela utsean igeri,
 ez dago aztagaillurik bera pisatu leikenik,
 esta aldean atzemotekorik bere.

Eta olan, aldakuntzaren bat
 jazo balitz lez, oldosketan nago,
 eta arindua somatzen naiz,
 Su-garra bezelatu,
 zugatx idorretik bizkor jauzika,
 bere egada distikoraiz
 gau-estalkia jaso deroanez.

Uraren dizdizaren abestia

Pozu onen barrenaren dizdira,
 ontatik neure pendarra bai nai dot bete,
 aspaldi joian nere begi-ninia! itsatsiz...
 Osin onen dirdaian emon izan jat
 inoiz izan ez dodan lako bizipena,
 eta olan estalgetu dot neure utsune aundia.

Ondo dago, ondo! Ezin zaitut
 osorik eroan neugan,
 baiña lot zaitzala nai dot
 osin onen izpilluan tinke,
 ostoa eta lorak bezelatu,
 goitik aizeak erauziak,
 nire begi lilluratuen so-aldian.

Oi nire begi orain tristerik ez dagozanak!
 Zuk zeure argiaz bete daustazuzalako nunbait!